

[Statsministeren]

hvor gode produkter gartneren mødte op med, fik han aldrig nogen ros, for han blev hver gang mindet om det år, da ræddikerne slog fejl.

Det siger jeg ikke for at bagatellisere betalingsbalanceproblemet. Det er bestemt en alvorlig sag, at vi i 1985 har haft et underskud på 28 mia kr., og vi må føje til, at de seneste måneders handelstal endnu ikke har vist tegn på forbedring. Det kan selvfølgelig ikke fortsætte.

Nu skal vi prøve at holde rede på, hvorfor det er gået sådan. Hr. Anker Jørgensen siger i debatten her i dag, og hr. Svend Auken har sagt det samme ofte, at vi ikke kan påberåbe os, at renterne af den gæld, der var skabt i socialdemokratiske regeringers tid, har noget at gøre med eller i hvert fald noget afgørende at gøre med det nuværende underskuds højde, for, siger man, nu må det da være firkløverregeringen, der har forøget gælden.

Det er rigtigt, at gælden er forøget, dog ikke så meget som hr. Svend Auken plejer at hævde. Han taler om en fordobling. Det er der ikke tale om. Men hvorfor er gælden forøget? Der har tidligere i eftermiddag været en vis debat om det. Jeg synes egentlig ikke, det er så svært at få rede på forklaringen. Gælden er forøget på grund af rentebetaling i forhold til gammel gæld. Det vil jeg gerne dokumentere.

I 1983, 1984 og 1985 var der tilsammen et underskud på betalingsbalancen på 56 mia kr., men i de samme tre år betalte vi 68 mia kr. i renter på gælden, altså et større beløb. Hvis vi ikke havde været belastet af renterne på den gamle gæld, så havde vi haft et overskud på 12 mia kr. Gælden er naturligvis steget, fordi vi har måttet opskrive den med de stigende dollarkurser, men det havde vi jo været fri for, hvis der ikke havde været nogen gæld. Sådan er sammenhængen.

Ellers er grunden til betalingsbalanceunderskuddets utilfredsstillende udvikling, at vi har fået flere mennesker i arbejde, og det skulle vi da have. I de sidste år er der kommet ca. 80.000 flere mennesker i arbejde. Omkring halvdelen af dem var vel tidligere arbejdsløse, der fik dagpenge. Jeg har svært ved at forestille mig, at socialdemokratiet skulle bestride, at man får en mærkbar stigning i reallønnen, når man går fra dagpenge til løn. Den anden halvdel består stort set af mennesker, som hidtil ikke har haft nogen

indtægt, og som nu får en lønindtægt, nemlig de nye på arbejdsmarkedet. Her taler vi om milliardbeløb i øget indkomstmasse, og det er godt, men det giver naturligvis stigende forbrug.

Den anden kilde til øget realforbrug ligger i det kraftige fald i energipriserne, som vi kun fik fanget en del op af, da vi gennemførte lovgivningen før jul. Prisfaldet på energi betyder, at vi mennesker i det danske samfund pludselig har fået 8 mia kr. tilovers, som kan anvendes til øget forbrug af andre varer. Her ligger det. Og så er der unægtelig større optimisme i erhvervslivet og hos lønmodtagerne, risikoen for arbejdsløshed er formindsket, faldet i reallønnen er afløst af en svag stigning, man tør bruge mere af sin indtægt og måske finansiere det øgede forbrug delvis ved kredit.

Når det nu var blevet nødvendigt at bremse stigningen i forbruget, så fandt vi det altså naturligt først og fremmest at gribe ind dér, hvor en øget forbrugsmulighed var blevet skabt, det vil sige at neutralisere den realindkomststigning, der er skabt gennem faldet i energipriserne. Så er vi nemlig sikre på, at det er dem, der har fået reallønsstigningen, der kommer til at betale tilsvarende.

Som udgangspunkt tog regeringen de energipriser, vi havde i marts sidste år, da lønudviklingen blev fastlagt for den kommende 2 års periode. Ideen var, at der netto ikke skulle ske nogen ændring i reallønnen som følge af faldet i energipriserne på den ene side og forhøjelsen af energifgifterne på den anden side. Det var princippet i lovgivningen før jul, og det er det princip, som er fastholdt i påskepakken.

Derfor undrede det mig at høre, at hr. Anker Jørgensen i fjernsynet forleden aften sagde nogle ejendommelige ting om energipriserne. Vi har regnet på det, og vi har sandelig haft mange debatter de sidste dage om de eksakte priser. I marts sidste år kostede fyringsolie 3.980 kr. pr. 1.000 l. Med de nuværende priser og med tillæg af afgiftsforhøjelserne kommer vi op på 4.175 kr., tyder meget på, men det er en kendsgerning, at det internationale prisfald endnu ikke er slået igennem på de danske forbrugerpriser. Det kommer, og vi venter, at de nye afgiftssatser fører til, at fuelolie kommer til at koste nogenlunde det samme som i marts 1985, højst tænke-